

SPIRIT & De 'SPIRITUAL BOX'

Gegevens team:

team: PZE

setting: PZE

adres: Stadsomvaart 11, 3500 Hasselt

Projectomschrijving:

Geef een omschrijving van het project (inhoud, werkwijze en doel):

Inhoud:

Spirituele zorg hoort tot palliatieve zorg maar vaak is onduidelijk wat daarmee bedoeld wordt. Ons team wilde daartoe de beleving van de patiënten meer expliciet leren bespreken vanuit het perspectief van de vijf spirituele spanningsvelden zoals die door Carlo Leget en de Palliatieve Eenheid van het UZ Leuven werden ontwikkeld.

Werkwijze:

- samen beslissen tot een project om de spirituele zorg te verbeteren.
- gedurende twee jaren tijdens elke dienstvergadering (3u) 1 à 1,5 uur besteden aan vorming en evaluatie van dit project.
- ontwikkeling van een praktische tool ('spiritual box' gedoopt) die op de dagelijkse briefings gebruikt wordt om het spirituele perspectief te oefenen. Dat betekent dat we de vijf spanningsvelden in voor ons team verstaanbare termen hebben gereformuleerd en in diamantvorm hebben samengeplaatst.

Doel:

Verbetering van de kwaliteit van de spirituele zorg door het ganse professionele team van de palliatieve eenheid - ontwikkelen van een niet veroordelende houding ten aanzien van het gedrag en de uitspraken van patiënten en familieleden. We zoeken altijd naar begrip: vanuit welke spirituele pijn zou iemand iets zeggen of een bepaald gedrag stellen?

Waarin is dit project inventief of innovatief?

Het inventieve en innovatieve zit in de manier waarop we een bepaald reeds bestaand model - het ars moriendi model van Carlo Leget en de palliatieve eenheid UZ Leuven - proberen te integreren in onze zorg. Met name is er

- (1) het gezamenlijk proces van het hele team
- (2) de ontwikkeling van een 'spiritual box' (doos met op elk van de vier zijden onze vertaling van de vijf spirituele spanningsvelden die op tafel wordt geplaatst tijdens de briefing zodat ieder teamlid woorden en gedragingen van patiënten en familieleden kan situeren)
- (3) de verdere verdieping van onze spirituele zorg vanuit de vragen en ervaringen die opduiken bij de toepassing van deze methode.

In welke mate is het project duurzaam?

De mogelijkheden tot duurzaamheid van het project schuilen in

- (1) de gezamenlijke beslissing om voor dit project van spirituele zorg te gaan
- (2) de eigen hertaling van het team van de spirituele ervaringen naar termen die ieder verstaat
- (3) de quasi dagelijkse herinnering via de 'spiritual box'
- (4) de continue evaluatie via de dienstvergadering

Hoe kan het project inspirerend zijn voor de andere palliatieve settings?

De setting van een palliatieve eenheid faciliteert allicht het ontwikkelen van dergelijk project (elk teamlid heeft speciale interesse voor palliatieve zorg, in briefing is sowieso meer oog voor beleving, soms is er ook meer interdisciplinariteit in de bespreking etc...).

Toch is het concept om ervaringen en gedragingen te situeren in vijf spanningsvelden niet gebonden aan de setting van een palliatieve eenheid:

- Supportteamleden (in institutionele of thuiszorg) kunnen elkaar in teamvergaderingen via dit concept bijvoorbeeld stimuleren om spirituele zorg concreet te integreren in hun approach.
- Hetzelfde geldt voor bijeenkomsten van referenten palliatieve zorg binnen grote zorginstellingen.

Daarbij is de 'spiritual box' (vierzijdige box waarop de vijf spanningsvelden voor ieder rond de tafel zichtbaar is) een eenvoudige tool die niet gebonden is aan de setting van een palliatieve eenheid en in veel types vergaderingen kan gebruikt worden..

Heeft u zicht op de uitkomst en de resultaten van het project tot dusver (aantal bereikte personen)?

Uitkomst en resultaten:

- groter gemak om spirituele ervaringen te verwoorden
- het ontluikend verlangen naar verdieping van onze spirituele zorg door zelfreflectie van de teamleden: we gaan van het situeren van ervaringen en gedragingen van patiënten en familieleden naar de noodzaak om onszelf ook spiritueel te situeren.

We bereiken tot nu toe:

- 17 teamleden van de palliatieve eenheid (verpleegkundigen, hoofdverpleegkundige, artsen, psychologe, pastor)
- stagiairs (verpleegkundigen, artsen) die gedurende het academisch jaar bij ons aanwezig zijn
- onrechtstreeks breder publiek in binnen- en buitenland (Québec, maart 2015) via conferenties. In maart 2016 wordt het concept voorgesteld op een Franstalig congres van de UCL op vraag van de organisatoren, na de lezing in Québec.